

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMÁNAK ÁLLAMTITKÁRA

Iromány száma: **K/5306/1.**

Benyújtás dátuma: **2019-04-01 17:14**

Parlex azonosító: **10PZC87R0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Rétvári Bence, Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára**

Tisztelt Elnök Úr!

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat 2. melléklet 43. pontjában foglaltak megvalósulása érdekében mellékelten megküldöm **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Működik-e a speciális gyermekotthonok működésére vonatkozó jogszabály-változások előkészítéséért felelős munkacsoport?*" című, K/5306. számú **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Hány speciális és hány különleges nevelőszülő van az országban?*" című, K/5307. számú **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Mikor emelik meg a speciális otthoni pótlékot?*" című, K/5308. számú **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Milyen lépéseket tesz a kormány a központi speciális gyermekotthonok szakemberlétszámának növelése érdekében?*" című, K/5309. számú **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Mekkora a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság adóssága?*" című, K/5310. számú **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Hány gyermekorvos, gyermekpszichológus és gyermekpszichiáter dolgozik a központi speciális gyermekotthonokban?*" című, K/5311. számú **Dr. Szél Bernadett (független)** országgyűlési képviselő "*Miért lehetetlenítették el a szakmatanulást a központi speciális gyermekotthonokban?*" című, K/5312. számú írásbeli választ igénylő kérdésére adott válaszat.

Címzett: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Benyújtó: **Dr. Rétvári Bence, Emberi Erőforrások Minisztériumának államtitkára**

Tisztelt Képviselő Asszony!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. §-ában foglaltak szerint a Dr. Kásler Miklós miniszterhez benyújtott, *"Működik-e a speciális gyermekotthonok működésére vonatkozó jogszabály-változások előkészítéséért felelős munkacsoport?"* című, K/5306. számú; *"Hány speciális és hány különleges nevelőszülő van az országban?"* című, K/5307. számú; *"Mikor emelik meg a speciális otthoni pótlékot?"* című, K/5308. számú; *"Milyen lépéseket tesz a kormány a központi speciális gyermekotthonok szakemberlétszámának növelése érdekében?"* című, K/5309. számú; *"Mekkora a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság adóssága?"* című, K/5310. számú; *"Hány gyermekorvos, gyermekpszichológus és gyermekpszichiáter dolgozik a központi speciális gyermekotthonokban?"* című, K/5311. számú; *"Miért lehetetlenítették el a szakmatanulást a központi speciális gyermekotthonokban?"* című, K/5312. számú írásbeli kérdésére – a miniszter megbízásából – az alábbi választ adom.

Emberi Erőforrások
Minisztériuma

Iktatószám: 15807-1/2019/PARL

Hiv. szám: K/5306.-K/5312.

Dr. Szél Bernadett
országgyűlési képviselő részére
Független
Budapest

Tisztelt Képviselő Asszony!

Az Ön által feltett „*Működik-e a speciális gyermekotthonok működésére vonatkozó jogszabály-változások előkészítéséért felelős munkacsoport?*”; „*Hány speciális és hány különleges nevelőszülő van az országban?*”; „*Mikor emelik meg a speciális otthoni pótlékot?*”; „*Milyen lépéseket tesz a kormány a központi speciális gyermekotthonok szakemberlétszámának növelése érdekében?*”; „*Mekkora a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság adóssága?*” ; „*Hány gyermekorvos, gyermekpszichológus és gyermekpszichiáter dolgozik a központi speciális gyermekotthonokban?*”; „*Miért lehetetlenítették el a szakmatanulást a központi speciális gyermekotthonokban?*” című írásbeli kérdéseire – Prof. Dr. Kásler Miklós miniszter úr megbízásából – az alábbi választ adom.

A speciális gyermekotthonok működésére vonatkozó jogszabály-változások előkészítéséért felelős munkacsoport feladata a speciális gyermekotthonok, a speciális lakásotthonok és a gyermekotthonok speciális csoportjai működésével kapcsolatban a javaslatok és álláspontok megvitatása, és a szükséges jogszabály-módosítások előkészítése.

A munkacsoport munkájában az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakértői mellett részt vesz

- az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának munkatársa,
- az Országos Bírósági Hivatal munkatársa,
- a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság munkatársa,
- az EMMI Integrált Jogvédelmi Szolgálat munkatársa,
- az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság munkatársa,
- a Legfőbb Ügyészség munkatársa,
- az Igazságügyi Minisztérium munkatársa,
- az EMMI Rákospalotai Javítóintézet és Speciális Gyermekotthon munkatársa.

A munkacsoport következő ülésére várhatóan 2019 áprilisában kerül sor.

A KSH OSAP 1208. sz. adatgyűjtésének adatai szerint 2017. december 31-én országosan 5.611 nevelőszülő működött, közülük 1.055 különleges nevelőszülőként, 15 speciális nevelőszülőként. A különleges nevelőszülőknél összesen 3.051 gyermek, a speciális nevelőszülőknél összesen 72 gyermek volt elhelyezve. (A 2018. december 31-ére vonatkozó statisztikai adatok jelenleg még nem állnak rendelkezésre.)

A Kormány célja, hogy a családjukból kiemelt gyermekek számára elsődlegesen nevelőszülői ellátást kell biztosítani. Ezért is indítottuk el a Befogadlak elnevezésű nevelőszülői programot. Bár Ön ezt nem szavazta meg, a 2020. január 1-jén bevezetésre kerülő nevelőszülői GYED-et a két évnél fiatalabb – életkora alapján különleges szükségletű – gyermeket nevelő nevelőszülők vehetik igénybe, így a Kormány ezzel is támogatja a nevelőszülői ellátást. A nevelőszülői hálózatokra évente több mint húszmilliárd forintot fordít a Kormány. 2019-ben várhatóan 850 millió forinttal több jut a nevelőszülői díjazásra, és mivel a nevelőszülőkre is kiterjed a gyermekek után járó adókedvezmény, így 2019-ben a két gyermek után járó adókedvezmény növekedése is kedvezően érinti őket a díjazásuk növekedésén felül. A 12 évesnél fiatalabb gyermekek csaknem 90%-a már nevelőszülőknél él.

A nevelőszülői ellátás megerősítését, fejlesztését szolgáló pályázati felhívások körében kiemelő a 2017-ben megjelent 1,16 milliárd forint keretösszegű EFOP-2.2.14-17, „A nevelőszülői hálózatok infrastrukturális és szakmai fejlesztése” című pályázat. A konstrukcióban 18 db projekt került támogatásra 1.163.599.189. forint összegben. A nevelőszülői ellátás további fejlesztése érdekében minden megyére kiterjedő, országos kampányt indítottunk új nevelőszülők toborzására. A kampány záró rendezvénye Budapesten lesz. Ezen az eseményen hirdetjük majd ki a „Lehetetlen nincs” Rajz- és Kisfilm pályázat országos győzteseit egy egész napos családi program keretében. A meghirdetett versenyre mintegy háromezer pályamű érkezett, amelyeket olyan gyermekek és fiatal felnőttek készítettek, akikről a gyermekvédelmi szakellátás keretében gondoskodnak.

A Kormány a gyermekotthonokban dolgozó szakemberek elismerése érdekében 2013. január 1-jétől bővítette ki a speciális otthoni pótlékra való jogosultság körét a speciális gyermekotthonban, a speciális lakásotthonban, a gyermekotthon speciális csoportjában, valamint a javítóintézetben foglalkoztatott nevelő, gyermekfelügyelő, gondozó, pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, munkaoktató, orvos és ápolónő mellett a gyermekvédelmi asszisztensre és a szakoktatóra is, továbbá bevezette a különleges otthoni pótlékot és a többcélú gyermekvédelmi intézmény iskolájában dolgozó pedagógusok gyermekvédelmi pótlékát, ami mintegy 1100 főt érintett előnyösen.

A 2013. szeptember 1-jétől bevezetett pedagógus életpálya előmeneteli- és illetményrendszerét két lépésben kiterjesztettük a gyermekvédelmi szakellátási intézmények, javítóintézetek pedagógus-munkakörben, majd a bölcsődei pedagógus-munkakörökben dolgozóakra, elismerve ezzel közel 3.000 szakdolgozó munkáját, akik ezáltal mintegy 40-60 ezer forinttal magasabb összegű havi illetményben részesülnek, és az előmeneteli rendszer révén szakmai tudásuk is folyamatosan megújulhat.

A gyermekvédelmi gyámság jogintézményének 2014. január 1-jétől történő bevezetésével a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Korm. rendelet) biztosított gyámi pótlék mértéke is emelkedett. A területi gyermekvédelmi szakszolgálat által foglalkoztatott gyermekvédelmi gyámot gyermekvédelmi gyámi pótlék illeti meg, amelynek mértéke legalább a pótlékalap 185%-a, míg korábban a pótlékalap 50%-ának felelt meg.

Szintén 2014. január 1-jétől került bevezetésre a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony, amelynek keretében mintegy 5.400 nevelőszülő részére teremtettük meg a korábbi alacsony összegű nevelőszülői díj helyett a minimálbér összegéhez kötött, teljes körű egészség- és nyugdíjbiztosítási jogosultságot is tartalmazó, állandó és gyermekszámtól függően változó elemeket is tartalmazó, magasabb összegű nevelőszülői díj feltételeit. A nevelőszülők juttatása az esetek többségében – a gyermekek számától függően – a korábbi díjazás három-öttszörösére emelkedett. A nevelőszülők fizetése ma körülbelül a háromszorosa a 2014 előtti díjazásnak. Korábban az egy gyermekről gondoskodó nevelőszülő 15 ezer forintot kapott, ma

már 60 ezer forintot kap, három gyermekről való gondoskodás esetén pedig 45 ezerről 122 ezer forintra nőtt ez az összeg.

A Kormány 2014 márciusában szociális ágazati pótléket vezetett be, mely képesítéstől és a szakmában töltött évek számától függően 5-11 %-os emelést jelentett. E bémövekedéssel járó intézkedés is érintette a gyermekvédelmi szakellátás területén dolgozó szakembereket.

További jelentős előrelépés a szociális ágazati bérpolitikában, hogy 2015 júliusától a Korm. rendelet módosításáról szóló 165/2015. (VI. 30.) Korm. rendelet alapján kiegészítő pótlék került bevezetésre a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben foglalkoztatottak számára. A kiegészítő pótlék a magasabb végzettségű foglalkoztatottak számára biztosít nagyobb összegű béremelést, ezzel ismerve el a nagyobb szaktudást.

Az alaphér, ágazati pótlék, valamint a kiegészítő pótlék együttes összege a munkában töltött idővel és a képesítéssel együtt már lineáris emelkedést mutat, a 2013-as bérekhez képest az ágazatban dolgozók átlag bére 2019-re több mint 70%-kal emelkedett, ami a továbbiakban is célja az ágazatirányításnak.

Tájékoztatom Képviselő Asszonyt, hogy a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó munkakörökben tapasztalt fluktuáció kezelése érdekében úgy rendelkezik, hogy a szakképesítéssel nem rendelkező, de szakalkalmazottként foglalkoztatott személyek szükséges szakképesítésének megszerzéséig az intézményi működés – a személyi feltételek csak részben megvalósult teljesítése miatt – ideiglenes hatállyal kerüljön engedélyezésre.

Az ezen intézményekben foglalkoztatott, dajka, óvodai dajka szakképzettséggel rendelkező gyermekfelügyelő munkatársak tehát a gyermekfelügyelő munkakörnek megfelelő szakképesítésük megszerzéséig szakképesítés nélkül foglalkoztathatók, illetve amennyiben dajka, óvodai dajka szakképzetségük alapján már 2016. december 31-én betöltötték jelenlegi munkakörüket, úgy véglegesen mentesülnek a további képesítési előírások teljesítése alól.

A speciális gyermekotthoni feladatellátás továbbfejlesztése, a speciális gyermekotthonban elhelyezett döntően 12 év feletti, egyre komplexebb szükségletekkel rendelkező gyermekek megfelelő ellátása érdekében 2018. január 1-jétől speciális gyermekotthoni csoportonként, illetve speciális lakásotthononként előírtuk – az ellátottak szükségletétől, a csoport összetételétől függően – a nevelők vagy gyermekfelügyelők létszámának növelését, így a megfelelő szakmai létszám biztosításának költségvetési forrása jelenleg is rendelkezésre áll.

Az Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: SZGYF) tartozásállományának alakulásáról a honlapján is megtalálható beszámolókból tájékozódhat.

Tájékoztatom, hogy az SZGYF által fenntartott intézmények közérdekű adatainak körében a vezetők és a közalkalmazottak összlétszáma elérhető a honlapjukon.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény rendelkezései nem zárják ki a speciális gyermekotthonban elhelyezett, tankötelezettségüket akár magántanulóként teljesítő gyermekek szakképzésben való részvételét, mivel ők is, mint minden a családjában élő gyermek, részt vehetnek szakképzésben magántanulóként, amennyiben a gyakorlati képzésen jelen vannak.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 12. § (1) bekezdése alapján a szülő (törvényes képviselő, gyermekvédelmi szakellátásban részesülő gyermek esetében a gyermekvédelmi gyám és a gyermek gyámhatóság által kijelölt gondozási

helye együttes) kötelessége az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájárulás biztosítása.

A gyermekvédelmi gyámnak és a gondozási helynek együttműködve biztosítania kell, hogy a magántanulói jogviszonnyal rendelkező gondozott gyermekek, beleértve a speciális szükségletű gyermekeket is, részt vehessenek a szakképzettség megszerzéséhez szükséges gyakorlati oktatáson.

A jogszabályi rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy a speciális szükségletű, akár magántanulói jogviszonnyal rendelkező gyermekek számára is biztosított a szakképzésben való részvétel, arra vonatkozó korlátozó rendelkezést nem tartalmaznak a vonatkozó jogszabályok. A szakképzésben résztvevő gyermekek automatikus magántanulóvá válása a jogszabályi rendelkezésekkel ellentétes gyakorlatot jelent, melynek felszámolása érdekében felhívjuk az érintett vezetők figyelmét. A központi speciális gyermekotthonok és a javítóintézetek oktatási feladatainak ellátása érdekében megkezdődött a központi speciális gyermekotthonok alapfokú, szakképesítést nyújtó és érettségit adó oktatási feladatainak ellátását szolgáló koncepció kidolgozása. Az a célunk, hogy elősegítsük az érintett gyermekek képességeinek megfelelő oktatáshoz való hozzáférését.

Budapest, 2019. április 1.

Tisztelettel:

